

Obecne i planowane preferencje podatkowe w związku z wojną w Ukrainie

Zaliczenie do KUP przekazywanych darowizn

Możliwość zaliczenia do KUP darowizn przekazanych na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy.

Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa („Specustawa”)¹ przewiduje możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodu wydatków na wytworzenie lub cenę nabycia rzeczy i praw przekazanych na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy. Chodzi o darowizny przekazane **na rzecz określonych podmiotów**, tj.:

- organizacjom pozarządowym oraz organizacjom pożytku publicznego,
- jednostkom samorządu terytorialnego,
- Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
- podmiotom wykonującym na terytorium RP lub Ukrainy działalność leczniczą lub działalność z zakresu ratownictwa medycznego.

Specustawa przewiduje możliwość zaliczenia do KUP darowizn jedynie w wysokości 100%, choć w przypadku darowizn przeznaczonych na walkę z pandemią COVID-19 podobna ulga umożliwiała zaliczenie darowizn w wysokości 200%. Preferencja miałaby obowiązywać **od 24 lutego do 31 grudnia 2022 r.**

Dotychczas jedyna możliwość zaliczenia pomocy do KUP wynikała z art. 18 ust. 1 pkt 1) ustawy CIT oraz art. 26 ust. 1 pkt 9) ustawy PIT. Przepisy te umożliwiały odliczenie od podstawy opodatkowania darowizn przekazanych na działalność pożytku publicznego (maksymalnie do wysokości 10% dochodu u podatników CIT oraz do 6% dochodu u podatników PIT).

Zerowa stawka VAT na cele związane z pomocą ofiarom działań wojennych w Ukrainie

Wszelkie darowizny i nieodpłatne świadczenia przekazane na rzecz pomocy ofiarom działań wojennych w Ukrainie z 0% VAT.

Minister Finansów wydał Rozporządzenie², na mocy którego wprowadzono **stawkę 0% VAT** dla nieodpłatnych dostaw towarów lub świadczeń usług na cele związane z pomocą ofiarom działań wojennych w Ukrainie. Stawka ma jednak zastosowanie tylko do darowizn i nieodpłatnych świadczeń przekazywanych **na rzecz określonych podmiotów**, tj.:

- Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych;
- podmiotów leczniczych
- jednostek samorządu terytorialnego.

Warto zaznaczyć, że zakres przedmiotowy preferencji jest otwarty, zatem obejmuje wszelkie darowizny i nieodpłatne świadczenia. Należy jednak podkreślić, że zerową stawkę można zastosować pod warunkiem zawarcia **umowy** pomiędzy podatnikiem (darczyńcą) a jednym ze wskazanych wyżej podmiotów (obdarowanym). Preferencja będzie miała zastosowanie **od 24 lutego do 30 czerwca 2022 r.**

¹ Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz. U. z 2022 poz. 583

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych, Dz. U. z 2022 poz. 531

Zwolnienia podatkowe i ulga na powrót

W finalnym brzmieniu Specustawy nie znalazły się pierwotnie projektowane rozwiązania dotyczące zwolnienia obywateli Ukrainy z podatku od spadków i darowizn (postulowane również przez ekspertów). Oznacza to, że otrzymane przez obywateli Ukrainy darowizny podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych. Zgodnie z nimi, otrzymane darowizny będą wolne od podatku od spadków i darowizn do łącznej kwoty 4902 PLN (w przypadku gdy obdarowany nie jest spokrewniony z darczyńcą). Limit ten dotyczy darowizn od tego samego darczyńcy otrzymanych w okresie 5 lat. Tak długo, jak nie jest przekroczona kwota wolna, nie ma obowiązku zgłaszania darowizny do organu, czy składania deklaracji w podatku od spadków i darowizn. W przypadku jednak przekroczenia limitu kwoty wolnej, obowiązki te będą ciążyły na obdarowanym.

Zwolnienie obywateli Ukrainy z PIT w zakresie otrzymanego wsparcia.

Specustawa przewiduje natomiast zwolnienie obywateli Ukrainy z PIT w zakresie otrzymanego wsparcia. Chodzi tutaj o otrzymywane nieodpłatnie świadczenia, takie jak udostępnienie lokalu mieszkalnego, wyżywienie czy pomoc medyczna i leczenie. Jeśli chodzi zaś o opodatkowanie PIT pracy obywatela Ukrainy podjętej w Polsce, to zasady rozliczeń obowiązujące w tym zakresie będą odmienne w zależności od tego, czy taka osoba będzie zatrudniona na podstawie umowy o pracę czy zlecenia, jak również długości jej pobytu na terytorium RP (szerzej o tym zagadnieniu w naszym alercie dotyczącym kwestii rezydencji podatkowej osób przybyłych z Ukrainy).

W tym kontekście należałoby wystosować postulat możliwości objęcia obywateli Ukrainy tzw. ulgą na powrót. Jest to preferencja podatkowa wprowadzona na mocy Polskiego Ładu, umożliwiająca zwolnienie przychodów m.in. ze stosunku pracy i umów zlecenia z PIT (do kwoty 85 528 zł rocznie) przez 4 lata. Z preferencji tej obecnie mogą jednak skorzystać tylko Polacy powracający z emigracji, osoby posiadające Kartę Polaka, obywatele UE, EOG czy Konfederacji Szwajcarskiej lub osoby mające miejsce zamieszkania w krajach wymienionych w art. 21 ust. 43 pkt 3) lit. b) ustawy PIT. Wśród państw wymienionych w tym przepisie nie ma jednak Ukrainy. O ile więc uchodźca z Ukrainy posiada Kartę Polaka, będzie mieć możliwość skorzystania z ulgi na powrót. W przeciwnym razie ulga będzie dla niego niedostępna, dlatego też warto, aby w obliczu obecnego kryzysu ustawodawca uzupełnił wskazaną listę państw umożliwiając obywatelom Ukrainy skorzystanie z ulgi.

Naturalnie, nowe regulacje mają istotny wpływ na rozliczenia pracowników będących obywatelami Ukrainy przez polskich pracodawców. Będziemy również stale monitorować kolejne rozwiązania legislacyjne oraz na bieżąco informować Państwa o kluczowych zagadnieniach.

Zapraszamy do kontaktu

Jarosław Bieroński

Starszy Partner, radca prawny,
doradca podatkowy

☎ +48 602 105 255

✉ jaroslaw.bieroński@skslegal.pl

Maciej Krawiel

Prawnik, radca prawny

☎ +48 538 574 166

✉ maciej.krawiel@skslegal.pl

Radosław Kobrzyński

Prawnik

☎ +48 882 784 740

✉ radoslaw.kobrzyński@skslegal.pl